

Az építőtáborok tapasztalatai

Tanácskozott a KISZ megyei bizottság

Tegnap, csütörtökön tartotta soros ülését a KISZ Csongrád megyei bizottsága. Jelentés alapján összegezték az 1977-81 között végzett belvízvédelmi védekezési munkák tapasztalatait. Csongrád megye mezőgazdaságát a 70-es évek elején súlyos belvízkárokat érték és jelentős károkat okoztak egyes településeken is. Négy évvel ezelőtt a megyei KISZ küldöttgyűlésen a fiatalok védnökséget vállaltak a megye belvízrendezési munkálatai felett. A testület tegnapi ülésén megállapította, hogy a védnökség az eltelt időszak egyik legsikeresebb és legszélesebb visszhangot kiváltó akciója volt a fiataloknak. A 15 évre szóló, három részre osztott belvízrendezési terv első ütemét maradéktalanul teljesítették. Öt év alatt Szegeден 28, Makón 16 kilométernyi csatornaszakasszal készültek el a táborosok, olyan területeken, ahol csak kézi erővel lehetett dolgozni. A lakóterületeken szervezett társadalmi munkaakkciókkal is eredményesen vették ki részüket a megye településfejlesztési és belvízmentesítési programjának megvalósításából.

Veszélynor Agnes, a megyei KISZ-bizottság munkatársa terjesztette elő az idei nyári építőtáborairól szerzett tapasztalatokat, amelyről szintén jelentés készült. A megye fiataljai megállták helyüket mind a központi, mind a megyei szervezésű táborokban s különösebb fegyelmelési probléma nélkül eredményes munkát végeztek. A JATE, és a tanárképző főiskola hallgatói közül sokan részt vettek a kö-

zépiskolás táborok irányító munkájában a SZOTE hallgatói pedig orvosi ügyeletről gondoskodtak. A KISZ-bizottságok az úttörőelnökségek mozgósító, szervező munkája eredményeképpen több mint 4000 diák dolgozott építőtáborban. A KISZ KB építőtábori bizottságának munkatársa, Polyák László, aki részt vett az ülésen, elismeréssel szövegezte a megyei KISZ-bizottság koordináló tevékenységéről, a fiatalok országos méretekben is

példamutató aktivitásáról. Elmondta, az építőtábori bizottság a jövőben fokozottan ellenőrzi a táborokban biztosított munkafeltételeket, a szabadidős programokat, a normák megállapítását és a jutalmazások mértékét. Bódi György, a KISZ KB tagja, a megyei KISZ-bizottság első titkára ismertette az MSZMP KB április 28-i határozatából adódó feladatokat. A bizottság javaslatot fogadott el a feladatok végrehajtásáról.

Megyei tenyésztési sikerek

Csongrád megye hústermelésében és ellátásában jelentős szerepet játszik a sertéságazat, illetve annak termelése. Az elmúlt évben például az állattenyésztés bruttó termelési értékének csaknem felét ez az ágazat adta — országosan ez a részarány 36,1 százalék. Az elmúlt tervidőszakban a többiől eltérően gyorsabb ütemben fejlődött meg a sertés- és tenyésztés. A vágósertés-termelés volumene az V. ötéves terv során 15 százalékkal emelkedett, az elmúlt évben már elérte a 85 500 tonnát. A statisztikai adatok szerint megyénk gazdasági állottai közül az ország vágósertés-állományának 7,3 százalékát.

A 36 termelőszövetkezeten kívül nálunk 6 állami gazdaság foglalkozik sertéstartással. A nagyüzemek 35

hagyományos és 20 szakosított sertéstelepet üzemeltetnek. Az elmúlt időszakban a nagyüzemi sertéshús-termelés növelésének legfontosabb feltétele a telepek rekonstrukciója volt. A 15 szakosított és 9 hagyományos telepen rekonstrukcióval együttesen járó férőhelybővítések befejeztével eddig mintegy 48 ezerrel nőtt a telepek hízókibocsátó képessége. A Pankotai Állami Gazdaságban 44 millió forintba került a sertéságazat rekonstrukciója, s ehhez járul még az a 4 millió forint, amelyet környezetvédelmi beruházásokra költének.

Tenyésztéspolitikánk végrehajtását jól szolgálja a megye három törzstenyésztési és két „törzstenyésztéjelölt”-je. A szakosított telepek 80 százaléka, a hagyományos telepek 90 százaléka használja a gazdaságokban kitenyésztett fajtaikat saját végtermék előállításához. Ezen törzstenyésztésekből az elmúlt évben 479 tenyésztésként értékesítettek, ez évben pedig várhatóan ez a szám megközelíti a 600-at. E tenyésztői munka színvonalát és az állományok nagy genetikai értékét jelzi, hogy az elmúlt évben a Pankotai és a Gorzsa Állami Gazdaság törzstenyésztéskapta meg az „1979. évben legjobb svéd lapály és fehér hússertés tenyésztésért” járó oklevelet.

S hogy az idén is e két gazdaság érdemelte ki a megismerés címét, közrejátszik az a tény, hogy a tenyésztői munka színvonala egy év alatt is jelentősen emelkedett. Tegnap Szegeден, a Csongrád megyei Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőségen dr. Baltay Mihály, az Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség osztályvezetője adta át Geréb Józsefnek, a Pankotai Állami Gazdaság igazgatójának az „1980. évben országosan legjobb teljesítményű svéd lapály apaállat tenyésztéséért” járó oklevelet. Nagy Elemér, a Hódmezővásárhelyi Állatorvostudományi Egyetemi Tangazdaság igazgató-helyettese az „1980. évben országosan legjobb teljesítményű duroc apaállat tenyésztéséért” vette át az ezt elismerő oklevelet.

Felújítják a Kner-múzeumot

Gyomán, a világhírű Kner nyomdászdynasztia egykori házában létesült Közép-Európa egyetlen nyomdai múzeuma. A Kozma Lajos által tervezett épület néhány éve életveszélyesség miatt bezárták. Hosszú huzavona után végül döntés született a múzeum helyreállításáról. A Gyomai Építőipari Szövetkezet végzi a

Miért kevés a szifonpatron?

A választ akár egy mondatban is megadhatjuk: a Bakony Művek kevesebbet gyárt belőle a kellenél. Így aztán a hazai nagykereskedelmi vállalatok rendszeresen kevesebbet kapnak, mint amennyit rendelnek.

A lakosság pedig „vedeli” („vedelné”) a szódavizet. Különösen Csongrád és Bács-Kiskun megyében fogyasztanak szifonpatron. Az okot a kereskedők is csak találgatják: a fogyasztási szokások sok furcsaságot produkálnak. Egy kézenfekvő magyarázat azért kínálkozik: e két megye városaiiban általában meleg és „izetlen” az ivóvíz.

1980. január elsejéig 28,50 volt a szénsavpatron betéti díja. Ezután 16 forintra mérsékeltek az árát, és mindenki annyit vásárolhatott belőle, amennyit akart. Az eredeti szándék szerint ez az intézkedés a patronok gyors forgását eredményezte volna. Így összességében kevesebb patronnal is meg lehetne oldani a folyamatos ellátást. A répcelaki szénsavgyár ugyanis csak annyi patronot tud megőltetni, amennyit csereként visznek neki. Így a hiányok pótlására valamivel többet, de ez a mennyiség nem számottevő.

Az árcsökkentéssel ugyanígy pontosan az ellenkező hatást érték el. Mivel nem lehetett folyamatosan patronot kapni, a lakosság a most már olcsóbb árut főlvasárolta és bespájcolta. Aki korábban egy-két dobozzal tartott odahaza, az most vásárolt meg négyel-ötlet, hogy biztosan megtegye, míg újból kapni lehet a boltban. A kiskertbe, üdülőbe is vettek szifont, oda is tartalékolnak néhány doboz patronot.

A kereskedelemről pedig havonta mintegy 10 ezer doboz patron tűnik el. A folyamat önmagát gerjeszti: minél többet tartalékol a lakosság, annál kevesebbet tud újrátöltetni a kereskedelem, annál ritkábban lehet kapni az üzletekben. Minél kevesebb van a boltokban, annál ésszerűbbnek tűnik tartalékolni felhalmozni.

A szódavíz fogyasztásának is megvannak a csúcspontjai. Sok fogy belőle nyáron, és a téli ünnepok idején. A szifonpatron-ellátást gondolkodni 1980 nyarán jelentkeztek. A Belkereskedelmi Minisztérium már ekkor értekezletet hívott össze, hogy épkezláb javaslatok születessenek a probléma megoldására. Az összeszerelt intézkedések azt kellett volna kitalálniuk, hogyan lehetne a 15-20 százalékra tehető hiányt megszüntetni, anélkül, hogy a Bakony Művek több patronot gyártana.

Többféle ötlet fölmerült a tanácskozáson. Valaki javasolta, hogy emeljék föl egy doboz patron árát 30 forintra, akkor majd megmondolák a fogyasztók, hogy mennyi pénzt költenek rá. Ne lehessen árúként vásárolni a patronot, csak cserélni — így szövegezte az egyik ötlet. Ezeket a javaslatokat elvetették, hiszen a koráb-

bi, nem túl sikeres gyakorlatot kívánták visszaállítani. A kereskedők is tiltakoztak ez ellen, hiszen az áremelés egy csapásra milliókkal növelte volna a vállalatok készleteit.

Egy másik vélemény szerint importálni kellene szifonpatronot. Az importból végül — feltehetően pénzügyi okokból — nem lett semmi.

Időközben a Bakony Műveknél fejlesztés kezdődött. A répcelaki szénsavgyár fejlesztési alapjából támogatta a beruházást. Ez azonban csak 1983 első negyedévére oldja meg az ellátási gondokat. Addig is kellene valamit csinálni, hogy aki szódavizet akar inni, ne hiába keresse hozzá a patronot.

Központi intézkedés hiányában a területileg illetékes nagykereskedelmi vállalatoknak kell lépniük. A Csongrád-Bács megyei Élelmiszer- és Vegyi Nagykereskedelmi Vállalat például saját költségére sűríti a szénsavpatronot szállító tárolókat. Az üzletekben plakátokat helyeznek el, amelyeken a lakosság segítségét kéri, feltárva az ellátási gondok okát. Minél kevesebbet tartalékolnak a vásárlók, annál több kerül vissza a kereskedelembe annál többet tud megőltetni a szénsavgyár, következőképpen folyamatosabbá tehető az ellátás.

T. I.

Zenei naptár

Hegedűs zongoraestje

Már ahhoz is kurázsni kell, hogy a mai világban valaki zongorázásra adja a fejét. Pláne Magyarországon. Ezen a tenyérnyi kis földön, ahol a tehetség kínálata alaposan túlhaladja a foglalkoztatás lehetőségeit, vagyis a keresletét — legalábbis bizonyos pályákon, a zongoraművészekén például. Ezért van, ha nem egy tehetséges fiatal hamar kedvét veszti, más foglalatosságok vagy égtájak után néz — csak az igazán kitartóak, a képességeik mellé vasszorgalommal és nem kevés ambícióval felszerszámozottak győzik szüflával. S mindezt kért kárpótálás vagy jutalom előbb-utóbb rájuk mosolyog a szerencse, azaz hát nagyobb „csapásszámmal” menedzselik őket idehaza, külföldre.

Közülük való a Hódmezővásárhelyről elszármazott, 27 éves fiatalember, Hegedűs Endre. Aki a fenti példabeszéd egyik valóságos „tárgyi” bizonyítékaként, nevével ellentétben, zongorista. Csak imént szerezte ugyan diplomáját a zeneakadémián, ám éppen annak a Kocsis Zoltánnak növekedésként, aki saját karrierjével magasztotta elibé azt a hihetetlenül komoly konkurenciát, amivel már egészen fiatalon számolnunk kell hazánkban a zongoristáknak. S minthogy előbbre jutni a rendkívül erős és kiegyensúlyozott hazai mezőnyben is általában versenysikerrel szoktak vagy lehet. Hegedűs Endre már 1978-ban nekilátott, s azóta be is gyűjtött jópár igazán értékes trófeát. Legutóbb a svédvi verseny második és a budapesti Liszt-Bartók-verseny ötödik helyét, melyeket igazán csak az ausztráliai „menetelés” meglehetősen

Vonatpótló autóbuszok

A MÁV közli az utazóközönséggel, hogy november 16-án a Budapest-Józsefvárosból 10,30 órakor indul, és a Kunszentmiklós-Tassáról 11,48 órakor induló vonatokról, Délegyháza-Kiskunlacháza állomások között vonatpótló autóbuszok közlekednek.

November 17-én, 18-án és 20-án a Budapest-Józsefvárosból 10,30 órakor és Kunszentmiklós-Tassáról 11,48 órakor induló vonatokról, Taksony-Délegyháza állomások között vonatpótló autóbuszok közlekednek.

November 16-tól 20-ig a Budapest Nyugati pályaudvarról 7,25 órakor induló és a Szegeденről 11,45 órakor induló és a Miskolc-Szegeден között közlekedő gyorsvonatnál Kiskunfélegyháza-Kistélek állomások között vonatpótló autóbuszok közlekednek.

November 16-án és 17-én, Csárdaszállás-Békéscsaba állomások között, és november 18-án, 19-én és 20-án Mezőberény-Békéscsaba állomások között, vonatpótló autóbuszok közlekednek a Budapest Keleti pályaudvarról 9,10 órakor és Lőkösházáról 10,08 órakor induló vonatokról.

November 16-án, 17-én és 18-án a Budapest déli pályaudvarról 7,40 órakor induló vonatnál Szakályhőgyész-Kurd állomások között vonatpótló autóbuszok közlekednek.

A vonatpótló autóbuszokon a vasúti menetjegyek érvényesek.

Halálra ítélték a baltás gyilkost

Hogy milyen részletes okok magyarázzák, az egy bírósági tárgyaláson aligha derülhet ki. Mindenesetre tény, a most 34 éves Juhász Istvánnak huszonnyolc éves korában gyűlt meg a baja először a törvénnyel. Addig az átlagemberek életét élte. 1976-ban felesége bántalmazása — súlyos testi sértés — miatt egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték. Három esztendővel később, 1979-ben pedig vagyonelleni bűncselekmények miatt egy évre. Nem sokat volt szabadlában, 1980-ban tíz hónap börtönt is kapott.

Augusztus 18-án lépett ki az állampolgári büntetés-végrehajtási intézet kapuján. Kétezer forinttal a zsebében érkezett Szegeденre. Napjait az újszegedi vidámparkban, vendéglőkben töltötte. Éjszákánként az állomás várótermében aludt. Mivel alkalmi munkát sem vállalt, és mert vendéglőben étkezett, 24-én már csak száz forintja maradt. A korábban öt anyagiilag rendszeresen támogató, Szegeregen élő édesanyjától és nővérétől akart pénzt kérni, de nem kapott. A jótanácsokat viszont, menne inkább dolgozni, nem fogadta meg. Augusztus 26-ra már utolsó filléire is elköltötte. Ekkor egy járókelő által, valószínűleg üzenettel kihívta a házból nővérét, hogy egyedül beszélhessen 71 éves anyjával. Az barátságosan fogadta, de nem tájékoztatott a korábbi álláspontjától. Hiába követelte a fia, nem adott pénzt. Inkább korholta életvitelét miatt. Juhász Istvánt, hogy annyira felbosszantotta, ez egy vasvessővel többször, nagy erővel fejbevágtatta anyját. Ami-

kor az éppen hátat fordított neki. Majd egy zsinórral megfojtotta a haldoklót. Hasonlóképpen végzett, csak nem vessővel, hanem baltával — talán, hogy ne legyen tanúja tettének — az időközben hazaérkezett 50 éves nővérével is. Anyjától ezer, nővérétől ezerháromszáz forintot vett el. Még a házban volt, amikor megérkeztek a család férfitagjai. Különösebb ellenállás nélkül hagyta, hogy feltartóztassák és kihívják a rendőrséget.

Eddig a tömör történet, mely a Szegeденi Megyei Bíróságnak ért véget. Dr. Szabó Lóránt tanácsa kétnapos tárgyalás, számos tanú és több szakértő meghallgatása után hozott ítéletet. Különös kegyetlenséggel, több emberen, aljas indokokból elkövetett emberölés bűntetteiben találták bűncsúcsnak a vádlót. Aki egyébként már korábban kijelentette: „a legrosszabbra számítok, a kötéltre.” És csakugyan — figyelembe véve az orvosszakértők véleményét, miszerint az általános iskolát végzett Juhász István, jöllehet alacsony értelmi színvonalú, érzelmileg sivár, de elmebetegségben, gyengeelmélyűségben, tudatvarban nem szenved — halálbüntetésre ítéltetett. Meglehetősen nyugodtan hallgatta az ítélet hirdetését, mely után védőjével együtt nyihításért felbevezett. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A kalandregényeket, indiántörténeteket, krimiket kedvelő gyilkos ügyében a Legfelsőbb Bíróság hoz második fokú ítéletet.

L. Sz.

N. I.